

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกด้วยวรรณคดี เรื่อง รามเกียรติ์

IMPROVEMENT OF THAI WRITING SKILL IN GRADE 3 STUDENTS BY USING THE RAMAKIAN

อุทัยวรรณ ปิ่นประชาส

Utaiwan Pinprachasan

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

Srinakharinwirot University, prasammit demonstration school (elementary).

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยใช้การวิจัยพัฒนาการ (Developmental Research) และมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ เป็นสื่อของนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 52 คน เลือกโดยเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) แผนการสอนเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ 2) แบบฝึกการสอนเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ 3) แบบทดสอบวัดทักษะในการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการสอนด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 ด้านการเรียนและในภาพรวม โดยมีประสิทธิภาพของการเขียนเท่ากับ 87.21/81.73

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกการสอนด้วยวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การพัฒนา ทักษะการเขียนภาษาไทย รามเกียรติ์

Abstract

The purpose of this research was to improve Thai writing skill of grade 3 students. The researcher uses the developmental research, the objectives are following:-

1. To invent and find out the efficiency of exercises for Thai writing skill improvement by using the Ramakian as instructional media.
2. To compare the Thai writing skill of grade 3 students before and after the improvement program.

The samples used in this study were 52 students in class 3/4, at Srinakharinwirot University: Demonstration School (Elementary), in the first semester of the academic year 2008. They were selected by purposive sampling. There were 3 tools for this study:-

1. Lessons plan of Thai writing improvement by the Ramakian.
2. Exercise for Thai writing improvement by the Ramakian.
3. Test of the Thai writing improvement by the Ramakian.

The results are follows.

1. The efficiency of writing skill as improved by the Ramakian was increased, in 6 lesson plans and over all was 87.21/81.73, which was higher than the 80/80 setting standard criterion.
2. Achievement of the students' writing skill after using the Ramakian for improvement is significantly increased at 0.05 level.

Keywords: Improvement, Thai Writing Skill, Ramakian

บทนำ

ภาษาไทยมีประโยชน์ในการดำรงชีวิตและมีความสำคัญช่วยให้คนเรารู้จักคิด รู้จักแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ มีทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ พิจารณา มีเหตุผล ถ้าเรียนภาษาไทยได้ดีจะเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ ช่วยให้เกิดความสามัคคี ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ เสริมสร้างสติปัญญาได้ดี นอกจากนี้แล้วภาษาไทยช่วยให้มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ชื่นชมในวรรณคดี และวรรณกรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกล และลึกซึ้ง [1] การเรียนการสอนภาษาไทยที่ดีนั้นผู้เรียนควร มีทักษะทางภาษา ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์

ทางภาษาให้มาก จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ครูจะต้องมีบทบาทในการฝึกฝน ให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง [2] และช่วยให้รู้สึกถึงความ เป็นไทย

เนื่องจากภาษาไทยมีคุณค่าและสำคัญยิ่งสำหรับคนไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐาน การคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้มี ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ให้มีมาตรฐาน

และพัฒนาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม โดยเฉพาะการเขียนภาษาไทย กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-3 เป็นขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำได้ถูกต้องตามความหมาย สะกดคำได้ถูกต้อง ใช้ความรู้ประสบการณ์ เขียนประโยค ข้อความ เรื่องราวแสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียน มีมารยาทในการเขียน มีนิสัยรัก การเขียน และใช้ทักษะการเขียน จัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน [3]

การเขียนภาษาไทยเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภาษาทุกภาษาทั้งในการเรียนระดับ พื้นฐานและในระดับสูง การเรียนในระดับพื้นฐานจะ เน้นในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน วิเคราะห์วรรณคดี ได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและเป็นความจำเป็น ของนักเรียนทุกคน

จากการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ข้อมูลของกรมวิชาการที่ได้วิจัยสภาพการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยในระดับโรงเรียนประถมศึกษา แล้วพบว่า การเรียนการสอนเขียนภาษาไทยที่ประกอบ ไปด้วยการเขียนประโยค เขียนเรื่องสั้น เขียนคำ คล้องจอง เขียนคำขวัญ เขียนกลอนแปด และ เขียนนิทาน ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ซึ่งสมรรถภาพด้านที่มีปัญหาคือ ทักษะเรื่องการ จินตนาการในการเขียน การจัดกิจกรรม การเรียน การสอนในเรื่องดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าวคือ ผู้สอนมีชั่วโมง การสอนมาก มีภาระหน้าที่อื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ มากเท่าที่ควร [4] นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจุบันมี ผลการเรียนรู้เรื่องการเขียนดังกล่าว มีคะแนนต่ำ เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะไม่ได้ฝึกฝน ครูขาดสื่อ การเรียนการสอน ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียนและครูผู้สอน เพื่อรักษาวัฒนธรรมและฝึก

ทักษะการสอนเขียนภาษาไทยให้แก่แก่นักเรียน

สื่อการสอนและแบบฝึกการเขียนด้วย วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียน การสอน แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มี กิจกรรมหลากหลายรูปแบบ แบบฝึกการเขียนมี ความสำคัญต่อการเรียนการสอนโดยส่วนเพิ่มเติม หรือเสริมหนังสือเรียนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก ตลอดจนช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น ตามกฎ แห่งการฝึกของธอร์นไคด์ ที่ว่าสิ่งใดที่คนได้ทำบ่อยๆ หรือมีการฝึกเสมอๆ คนย่อมทำสิ่งนั้นได้ดี คนขาด การฝึกฝนจะทำสิ่งที่ทำได้ไม่ดี และจะค่อยๆ ลืมเลือน ไป [5] การให้นักเรียนทำแบบฝึก การเขียนจะช่วย ชี้จุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนเพื่อครูจะจำได้ แก้ไขปรับปรุงเฉพาะจุดอย่างทันทั่วทั้งที่ [2]

การเรียนการสอนที่ใช้ทักษะการเขียน ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดี รามเกียรติ์ ซึ่งเป็นการแสดงหรือศิลปะชั้นสูงเพราะ ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น เพลง บทละคร ฉาก การแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ต้องมีครูภูมิปัญญาไทยจึงจะจัดการแสดงได้ โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ก็เป็นสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่ส่งเสริม ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมการแสดงโขน ซึ่งจัดติดต่อกันให้มีมานานถึง 28 ปี (พ.ศ. 2551)

นักเรียนตั้งใจแสดงโขนเป็นอย่างดี อาจารย์ และผู้ปกครองร่วมมือกันก่อให้เกิดความภูมิใจเป็น อันมาก รายงานผลการประเมินความคิดเห็นต่อ การจัดกิจกรรม การแสดงประจำปีการศึกษา 2548 ณ หอประชุมใหญ่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งฝ่าย ประเมินผลได้สร้างแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมแสดงความคิดเห็นผลการวิเคราะห์พบว่า เป็นที่พอใจในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ทั้ง ผู้แสดงและผู้ชม 100 เปอร์เซ็นต์ ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร [6]

การเตรียมตัวให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนที่สนใจได้เรียนรู้ภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

ดังนั้นเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2544 หลักสูตรใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีสุข และเพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ได้จัดการแสดงโขนขึ้นทุกปี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการเขียนที่ใช้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์เป็นสื่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาการเขียนภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเขียนภาษาไทย ประกอบไปด้วย การเขียนประโยค เขียนเรื่องสั้น เขียนคำคล้องจอง เขียนคำขวัญ เขียนกลอนแปด และเขียนนิทาน

2. วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หมายถึง หนังสือเรื่องรามเกียรติ์ที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดี ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ว่าด้วยการทำสงครามของมนุษย์ ยักษ์ และลิง โดยพระรามทำศึกกับทศกัณฐ์ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์นี้เป็นวรรณคดีที่มีความผูกพันอยู่กับวิถีชีวิตของคนไทยแต่โบราณกาล รามเกียรติ์ที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ บทละครพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเรียบเรียงขึ้นเป็นคำกลอนและร้อยแก้ว โดยเลือกตอนกำเนิดตัวละครต่างๆ 6 ตอน

3. แบบฝึกการสอนเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมบทเรียนโดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เลือกจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนกำเนิดทศกัณฐ์ ตอนกำเนิดนางมณโฑ ตอนกำเนิดนางสีดา ตอนกำเนิดหนุมาน ตอนกำเนิดมัจฉานู และตอนกำเนิดทพ เป็นความชำนาญ ความคล่องแคล่วในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาการเขียนภาษาไทยตามเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ การเขียนของนักเรียนของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

เกณฑ์ 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มของนักเรียนทุกคนที่ได้จากผลงานการทดลองระหว่างเรียน

เกณฑ์ 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการจำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่มีทักษะการเขียนภาษาไทย ความสามารถของนักเรียนที่มีทักษะการเขียนประโยค เขียนเรื่องสั้น เขียนคำคล้องจอง เขียนคำขวัญ เขียนกลอนแปด เขียนนิทาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ในแต่ละตอนที่ผู้วิจัยเลือกทำการทดลอง มี 6 ตอน คือ ตอนกำเนิดทศกัณฐ์ ตอนกำเนิดนางมณโฑ ตอนกำเนิดนางสีดา ตอนกำเนิดหนุมาน ตอนกำเนิดมัจฉานู และตอนกำเนิดทพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยใช้การพัฒนาการ (Development Research) และมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ เป็นสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของทักษะการเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการเขียนและเห็นความสำคัญของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ที่ทุกคนควรช่วยกันอนุรักษ์ไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนการเขียนภาษาไทยด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนการเขียนภาษาไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นเวลา 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 50 นาที คือ วันจันทร์ และวันอังคาร เวลา 8.30-9.20 น. และ 9.40-10.30 น. วันละ 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที โดยมีขั้นตอนดำเนินการทดลองดังนี้

1. นำแบบทดสอบก่อนเรียนทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้ในการทดลอง
2. สอนทักษะการเขียนภาษาไทยตามแผนการสอน และใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดลอง 12 ครั้ง
3. นำแบบทดสอบหลังเรียน (ฉบับเดียวกับก่อนเรียน) ซึ่งใช้แบบทดสอบทั้งหมด 2 ฉบับ ทดสอบกับกลุ่มทดลอง
4. นำผลคะแนนก่อนสอนและหลังสอน หาค่าการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีประสิทธิภาพของสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 ด้าน การเรียนและในภาพรวม มีประสิทธิภาพของบทเรียน 87.21/81.73 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านการเรียน และในภาพรวม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ สามารถอธิบายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. แบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.96/83.96 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจาก

การสร้างแบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลำดับขั้นตอนในการสร้างที่ชัดเจน โดยได้ศึกษาหลักการสร้างแบบฝึกการเขียน วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ วิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แบ่งสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับแบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ และในแต่ละแบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งชี้แจงให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญ

และมีโอกาสได้ฝึกทักษะบ่อยๆ ตามกฎแห่งการฝึกของธอร์นไคค์ที่ว่า สิ่งใดที่คนทำบ่อยๆ หรือมีการฝึกเสมอๆ คนย่อมทำสิ่งนั้นได้ดี คนที่ขาดการฝึกย่อมทำสิ่งนั้นได้ไม่ดี และจะค่อยๆ ลืมเลือนไป [5] สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ แก้วของแก้ว [7] ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการประสมอักษรมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 87.07/87.37 ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการเขียนสูงขึ้น รวมทั้งผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่านักเรียนให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกหัดการเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากในแบบฝึกหัดมีรูปภาพประกอบ เด็กจึงเกิดความสนใจในการเรียน มีพัฒนาการในการเขียนดีขึ้น ทั้งในด้าน การเขียนประโยค เขียนเรื่องสั้น เขียนคำขวัญ เขียนกลอนแปด เขียนคำคล้องจอง เขียนนิทาน จึงทำให้แบบฝึกการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ในแต่ละด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยที่ใช้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องมาจากแบบฝึกการเขียน เป็นแบบฝึกที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการศึกษา เพื่อให้การเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และแบบฝึกมีความสมบูรณ์ที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของนักเรียน โดยอาศัยหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก [8] คือ

2.1 ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) โดยผู้วิจัยจะคำนึงถึงอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัดและความสนใจในการเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุ

หลายประการที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ประสบความสำเร็จ ตามศักยภาพของตนเองจนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งผู้วิจัยจะไม่คาดหวังว่านักเรียนจะทำได้เหมือนกันทุกคน

2.2 ความพร้อม (Readiness) ผู้วิจัยจะคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมนั้นบรรลุผล ต้องสร้างให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนโดยมีสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้โดยเฉพาะการทดสอบความรู้พื้นฐานเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

2.3 กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) โดยเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งเป็นผลเนื่องจากการมีประสบการณ์ตรง การมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองทั้งในการเรียนและการทำแบบฝึกหัด ดังนั้นการที่นักเรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติตามแบบฝึกจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนทางสติปัญญา รวมทั้งยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

2.4 การเรียนโดยมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Learning) ผู้วิจัยมีการตั้งจุดมุ่งหมายของการสอน โดยให้นักเรียนได้ทราบด้วยว่าการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้น มีผลต่อการเรียนรู้ โดยให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายร่วมกับครู การฝึกปฏิบัตินั้นจึงจะสัมฤทธิ์ผล เนื่องจากนักเรียนรู้ว่ามียุทธศาสตร์ต่อตัวเขาอย่างไร จนสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายในการฝึกแต่ละครั้งอย่างชัดเจน

2.5 การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะ นักเรียนจะได้รับความรู้ที่คงทนมากกว่าการรับฟังคำสอนจากบรรยายของครูเพียงอย่างเดียว

2.6 การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนและได้ลงมือปฏิบัติซ้ำๆ หลายครั้งจนเกิดความชำนาญทำให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง เนื่องจากได้รับการฝึกฝนที่ถูกต้องวิธี

2.7 กฎแห่งผล (Law of Effect) การฝึกทักษะด้านใดก็ตาม เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกฝนไปแล้ว หากนักเรียนได้ทราบผลในทันทีว่าเป็นอย่างไร นักเรียนจะมีความพอใจ มีกำลังใจที่จะทำแบบฝึกต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตรวจผลงานและแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง เมื่อนักเรียนได้ทราบพัฒนาการของตนก็จะพอใจและหากมีข้อบกพร่อง นักเรียนก็พร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงให้เป็นที่พอใจของตนต่อไป

2.8 กฎแห่งการใช้และการไม่ใช้ (Law of the use and disuse) ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และมีโอกาสได้ใช้การเขียนเหล่านั้นอยู่เสมอ เมื่อนำมาฝึกให้นักเรียนเขียนหรืออ่านให้ถูกต้อง ก็จะเป็นประโยชน์ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง

2.9 แรงจูงใจ (Motivation) ในกระบวนการเรียนการสอนผู้วิจัยได้สร้างสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรือที่อยากจะเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย โดยต้องอาศัยแรงจูงใจจากภายนอกและภายในเพื่อให้นักเรียนเกิดความศรัทธาในการเรียน และได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนต่อไป

2.10 การเสริมแรง (Reinforcement) ผู้วิจัยได้ทำการเสริมแรง เสริมสร้างกำลังใจเป็นระยะๆ เช่น ในขณะที่นักเรียนกำลังทำแบบฝึกอาจเป็นเพียงการพยักหน้าแสดงความพอใจ การยิ้มหรือการชมเชยด้วยวาจาเป็นบางครั้ง

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการเสริมแรงทั้งสิ้น ทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยที่ใช้

วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัดย์ สุภวิรัช [9] ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับการสอนแบบเขียนตามคำบอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเขียนตามคำบอก สอดคล้องกับงานวิจัยของหรรษา บุญนายีน [10] ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถทางการเขียนสะกดคำยากก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย นุตรดิษฐ์ [11] ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำหลังสอนโดยใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการสอนเขียนภาษาไทยในชั้นเรียนด้วยวิธีหลากหลาย จะช่วยให้นักเรียนไม่เบื่อและเห็นความสำคัญทางการเรียน

1.2 ควรมีการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ในตอนอื่นๆ เพราะนักเรียนให้ความสนใจมาก

1.3 ควรช่วยกันอนุรักษ์การเขียนภาษาไทยและวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ให้มีการสอน การแสดง โขนสืบไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษา

2.1 ควรทดลองทำวิจัยเกี่ยวกับทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นอื่นๆ โดยใช้

แบบฝึกด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

2.2 ควรมีการทดลองทักษะการเขียนภาษาไทยด้านอื่นๆ โดยใช้แบบฝึกด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

2.3 ควรนำวิธีสอนเขียนภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกด้วยวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ในชั้นเรียน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ ทุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีการศึกษา 2551 โครงการศูนย์ศึกษาภูมิปัญญาไทยในรามเกียรติ์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการ. (2544). *การพูดการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- [2] มนัสวาท ไชยดารา. (2546). *การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ภาษาเพื่อชีวิตชุดภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [4] กรมวิชาการ. (2548). *การพูดการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [5] สุจริต เพียรชอบ. (2522). *โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] ฝ่ายวิเคราะห์การประเมินผล. (2548). *การแสดงผลงานด้วยรามเกียรติ์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม)*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม).
- [7] สุนีย์ แก้วของแก้ว. (2549). *การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการประสมอักษร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- [8] สุจริต เพียรชอบ; และ สายใจ อินทร์ทรัพย์. (2536). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [9] วิลาวรรณ สุภีรักษ์. (2545). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- [10] พรรษา บุญนายีน. (2546). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเรียนร่วมโดยใช้แบบฝึกสะกดคำ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- [11] อรทัย นุตรดิษฐ์. (2540). *การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.